

Obsah

Predhovor (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	5
1. Obsah a úlohy veterinárnej chirurgie (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	7
CHIRURGICKÁ PROPEDEUTIKA	9
2. Postup při vyšetřování chirurgických pacientů (doc. MVDr. J. JANDA CSc.)	11
2.1. Nacionále	11
2.2. Anamnéza	12
2.3. Status praesens	12
2.4. Status praesens chirurgicus	14
3. Diagnostika kulhání (doc. MVDr. J. JANDA, CSc.)	18
3.1. Klasifikace kulhání	18
3.2. Vyšetřovací postup při kulhání	20
3.2.1. Nacionále	20
3.2.2. Anamnéza	20
3.2.3. Status praesens	21
3.2.4. Status praesens chirurgicus	22
3.2.4.1. Orientační prohlídka v klidu	22
3.2.4.2. Prohlídka při předvedení	23
3.2.4.3. Prohlídka v klidu	25
3.2.4.4. Podrobné vyšetření adspekci a palpací	27
3.2.4.5. Vyšetření auskultací a perkusí	31
3.3. Speciální diagnostické vyšetření	31
3.3.1. Punkce	31
3.3.2. Diagnostika znecitlivění	31
3.3.3. Rentgenologické vyšetření	33
3.3.4. Artroskopie	33
3.3.5. Laboratorní vyšetření	33
4. Fixácia a ukladanie domácich zvierat (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	34
4.1. Fixácia hovädzieho dobytku	34
4.2. Fixácia koňa	40
4.3. Fixácia ošípaných	44
4.4. Fixácia malých prežúvavcov	46
4.5. Fixácia psa a mačky	48
4.6. Fixácia kožušinových zvierat	50

4.7. Otváranie ústnej dutiny domácich zvierat	50
4.8. Ukladanie veľkých hospodárskych zvierat	53
4.8.1. Ukladanie hovädzieho dobytku	54
4.8.2. Ukladanie koní	56
4.9. Základy ukladania veľkých hospodárskych zvierat z hľadiska bezpečnosti	60
4.10. Zábrany po operačných zákrokoch hospodárskych zvierat	60
5. Farmakoterapie ve veterinární chirurgii (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	61
5.1. Antibiotika	61
5.2. Sulfonamidy	62
5.3. Kortikosteroidy	62
5.4. Vitamíny	63
5.5. Proteinoterapie	63
5.6. Tkáňová terapie	64
5.7. Antiseptika a dezinficiencia	64
5.8. Rubefaciencia	65
5.9. Resorbencia	65
5.10. Blistry (acria)	65
5.11. Leptadla (caustica)	66
5.12. Keratoplastika a keratolytika	66
5.13. Granulancia a epitelizancia	66
5.14. Protektiva	67
VŠEOBECNÁ VETERINÁRNA CHIRURGIA	69
6. Antisepta a asepta (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	71
6.1. Sterilizácia	72
6.2. Dezinfekcia	75
6.2.1. Príprava a dezinfekcia operačného poľa	76
6.2.2. Príprava chirurga	76
7. Chirurgické nástroje (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	78
8. Základy operačnej techniky (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	84
8.1. Pretínanie mäkkých a tvrdých tkanív	84
8.2. Držanie operačných nástrojov	85
8.3. Zastavenie krvácania (haemostasis)	87
8.4. Injekcia	89
8.4.1. Podkožná (subkutánná) injekcia	90
8.4.2. Vnútro svalová (intramuskulárna) injekcia	90
8.4.3. Vnútrožilná (intravenózna) injekcia	90
8.4.4. Vnútrokožná (intrakutánná) injekcia	94
8.4.5. Intraperitoneálna injekcia	94
8.4.6. Intratracheálna injekcia	94
8.4.7. Intrasynoviálna injekcia	94
8.4.8. Subkonjunktiválna injekcia	95
8.4.9. Intraarteriálna injekcia	95
8.5. Odber krvi od hospodárskych zvierat	95
8.6. Punkcia	95

8.7. Transfúzia krvi	96
8.8. Šitie tkanív (sutúra)	97
8.9. Plastické operácie	103
8.9.1. Kožná plastika	103
8.9.2. Transplantácia kože	103
8.10. Kauterizácia	104
8.11. Obväzy	105
8.11.1. Obväzový materiál	106
8.11.2. Druhy obväzov	107
8.11.3. Prikladanie obväzov	107
8.11.3.1. Prikladanie obväzov na paznecht, kopyto a paprčku	110
9. Pooperační péče o pacienty (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	114
10. Pooperační komplikace (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	117
10.1. Šok	117
10.2. Poruchy acidobazické rovnováhy	118
10.3. Pooperační poruchy respiračního, cirkulačního a urogenitálního ústrojí	118
10.4. Komplikace v operační ráně	119
ANESTEZIOLOGIE	121
11. Tlumení bolesti při chirurgických výkonech (prof. MVDr. E. KRÁL)	123
11.1. Místní znečtitlivění	123
11.1.1. Znečtitlivění povrchové	125
11.1.2. Znečtitlivění infiltrační	125
11.1.3. Znečtitlivění svodné	127
11.1.3.1. Paravertebrální znečtitlivění	128
11.1.3.2. Spinální znečtitlivění	130
11.1.3.2.1. Epidurální interkokcygeální znečtitlivění u skotu	131
11.1.3.2.2. Epidurální interkokcygeální znečtitlivění u koně	133
11.1.3.2.3. Epidurální znečtitlivění u psa	133
11.1.4. Místní znečtitlivění jednotlivých tělních krajin	133
11.1.4.1. Znečtitlivění horní čelisti, nosu a horního pysku	133
11.1.4.1.1. Blokáda nervus infraorbitalis u foramen infraorbitale	134
11.1.4.1.2. Blokáda nervus infraorbitalis v canalis infraorbitalis	134
11.1.4.2. Znečtitlivění čela	135
11.1.4.2.1. Blokáda nervus frontalis	136
11.1.4.3. Znečtitlivění rohu	136
11.1.4.4. Znečtitlivění spodní čelisti	136
11.1.4.4.1. Blokáda nervus mentalis u foramen mentale	136
11.1.4.4.2. Blokáda nervus alveolaris mandibularis v canalis mandibulae	137
11.1.4.4.3. Blokáda nervus mandibularis u foramen mandibulae	137
11.1.4.4.4. Blokáda nervus mandibularis u skotu	137
11.1.4.5. Znečtitlivění a imobilizace jazyka	138
11.1.4.5.1. Blokáda nervus lingualis a nervus hypoglossus	138
11.1.4.6. Znečtitlivění oka	139
11.1.4.6.1. Blokáda nervus auriculopalpebralis	140

11.1.4.6.2. Blokáda nervus ophthalmicus	140
11.1.4.7. Znečitlivění břišní stěny	141
11.1.4.8. Znečitlivění vemena	142
11.1.4.8.1. Znečitlivění ventrálních větví 1.—4. bederního nervu podle Baškirova	143
11.1.4.8.2. Blokáda nervi perineales u dojnic	143
11.1.4.9. Znečitlivění samčích pohlavních orgánů	143
11.1.4.9.1. Znečitlivění při kastraci samců	143
11.1.4.9.1.1. Přímá anestézie semenného povrazce	143
11.1.4.9.1.2. Nepřímá anestézie semenného povrazce	144
11.1.4.9.2. Znečitlivění a umělý výhřez pyje	144
11.1.4.9.2.1. Blokáda nn. perineales u býků podle Mundta, Kudláče a Langra	145
11.1.4.9.2.2. Blokáda nn. perineales u koně	145
11.1.4.10. Znečitlivění na končetinách koně	145
11.1.4.10.1. Blokáda nervus digitalis palmaris (plantaris)	146
11.1.4.10.2. Blokáda ramus dorsalis nervi palmaris (plantaris) a nervus digitalis palmaris (plantaris) med. et lat.	147
11.1.4.10.3. Blokáda nervus palmaris (plantaris) med. et lat. v krajině kloubu spěnkového	147
11.1.4.10.4. Blokáda nervus palmaris (plantaris) med. et lat. uprostřed záprstí (nártu)	148
11.1.4.10.5. Blokáda nervus medianus	148
11.1.4.10.6. Blokáda nervus ulnaris	148
11.1.4.10.7. Blokáda nervus tibialis	149
11.1.4.10.8. Blokáda nervus peroneus profundus	150
11.1.4.11. Znečitlivění na končetinách skotu	150
11.1.4.11.1. Znečitlivění paznehtů blokádou nervů v krajině kloubu spěnkového	150
11.1.4.11.2. Znečitlivění paznehtů blokádou nervů na nártu	152
11.1.4.11.3. Znečitlivění interdigitální	152
11.1.4.11.4. Nitrožilní znečitlivění paznehtů	152
11.1.4.12. Znečitlivění na končetinách dalších zvířat	152
11.1.4.13. Znečitlivění synoviálních útvarů	153
11.1.4.14. Zhodnocení místního znečitlivění	153
11.1.5. Vegetativní blokády	153
11.2. Celkové znečitlivění	154
11.2.1. Celkové znečitlivění inhalační	155
11.2.2. Celkové znečitlivění neinhalační	158
11.2.3. Látky běžně používané ve veterinární anesteziologii	159
11.2.3.1. Inhalační anestetika	159
11.2.3.2. Neinhalační anestetika	160
11.2.4. Volba celkového znečitlivění a anestetika	164
11.2.5. Příprava pacienta k celkovému znečitlivění	165
11.2.6. Péče o pacienta během znečitlivění	166
11.2.7. Komplikace při celkovém znečitlivění	168
11.2.8. Umělé, řízené a pomocné dýchání	170
11.2.9. Celkové znečitlivění u jednotlivých druhů zvířat	170
11.2.9.1. Celkové znečitlivění koně	170
11.2.9.2. Celkové znečitlivění skotu	174
11.2.9.3. Celkové znečitlivění malých přežvýkavců	176
11.2.9.4. Celkové znečitlivění prasete	176
11.2.9.5. Celkové znečitlivění psa	177

11.2.9.6. Celkové znečítlivění kočky	180
11.2.9.7. Celkové znečítlivění zvířat chovaných v zoologických zahradách	183
11.3. Eutanázie	184
VŠEOBECNÁ A ŠPECIÁLNA CHIRURGIA	187
12. Zápal (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	189
13. Chirurgická infekcia (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	192
13.1. Pyogénna infekcia	192
13.1.1. Flegmóna	193
13.1.2. Absces	195
13.2. Putridná infekcia	197
13.3. Anaeróbna infekcia	197
13.3.1. Plynová flegmóna	198
13.3.2. Malígný edém	198
13.3.3. Tetanus	199
13.4. Špecifická infekcia	200
13.4.1. Aktinomykóza	200
13.4.1.1. Kostná aktinomykóza	201
13.4.1.1.1. Actinomycosis mandibulae	201
13.4.1.1.2. Actinomycosis maxillae	201
13.4.1.2. Aktinomykóza mäkkých tkanív	202
13.4.2. Botryomykóza	204
13.4.3. Streptotrichóza	205
13.4.4. Sepsa	206
14. Traumatológia (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	208
14.1. Rana	208
14.1.1. Etiológia rán	208
14.1.2. Klinické príznaky rán	209
14.1.3. Hojenie rán	210
14.1.4. Liečenie rán	212
14.1.4.1. Všeobecné zásady	212
14.1.4.2. Ošetrovanie rán hojajich sa per primam intentionem	212
14.1.4.3. Ošetrovanie rán hojajich sa per secundam intentionem	213
14.1.4.4. Provizórne metódy liečenia rán	213
14.1.4.5. Definitívne metódy liečenia rán	216
14.1.4.5.1. Chirurgické metódy liečenia rán	216
14.1.4.5.2. Medikamentózne metódy liečenia rán	218
14.1.4.5.3. Fyzikálne metódy liečenia rán	219
14.1.4.5.4. Biologické metódy liečenia rán	219
14.1.5. Poruchy v hojení rán	219
14.1.5.1. Hnisajúca rana	219
14.1.5.2. Hyperplázia granulačného tkaniva	220
14.1.5.3. Hypoplázia granulačného tkaniva	222
14.1.5.4. Poruchy v zjazvovaní	222
14.1.5.5. Poruchy v epitelizácii	222
14.1.5.6. Charakteristika niektorých rán na tele	223

14.2. Popáleniny	224
14.3. Omrzliny	226
14.4. Nekróza a gangréna	227
14.5. Píšťala	227
14.6. Vred	228
14.7. Preležanina	228
14.8. Cudzie telesá	229
14.9. Zakryté poranenia	230
15. Kýly, výhřez (prof. MVDr. E. KRÁL)	231
15.1. Kýla	231
15.1.1. Kýla pupeční	233
15.1.2. Kýly šourkové	234
15.1.2.1. Kýla plášťové dutiny	235
15.1.3. Kýla stěnová	236
15.1.4. Kýla hráze	238
15.2. Výhřez	238
16. Cysta (doc. MVDr. V. ROZTOČIL, CSc.)	240
17. Nádory (doc. MVDr. J. JANDA, CSc.)	242
17.1. Benigní nádory	245
17.2. Maligní nádory	248
18. Nemoci kostí (prof. MVDr. E. KRÁL)	251
18.1. Záněty kostí	251
18.1.1. Aseptické záněty	251
18.1.1.1. Aseptický akutní zánět okostice	251
18.1.1.2. Aseptický vleklý zánět okostice	251
18.1.1.2.1. Aseptický vleklý osifikující zánět okostice	252
18.1.1.2.1.1. Aseptický osifikující zánět okostice kosti spěnkové	254
18.1.1.2.1.2. Aseptický osifikující zánět okostice kostí záprstních	256
18.1.1.2.1.3. Aseptický osifikující zánět okostice sezamských kostí proximálního článku prstu	257
18.1.1.2.1.4. Ohraničené osteopatie dorzální části třetí kosti záprstní u koně	258
18.1.1.3. Zánět kosti	259
18.1.1.3.1. Aseptický zánět dlaňového výběžku kosti kopytní	260
18.1.1.3.2. Eozinofilní panostitida psů	261
18.1.2. Hnisavé záněty	262
18.1.2.1. Hnisavý zánět okostice	262
18.1.2.2. Hnisavý zánět kostní dřene	263
18.2. Nekróza kosti	264
18.3. Dystrofie kostí	266
18.3.1. Vleklé aseptické onemocnění proximálního sezamského bloku	266
18.3.2. Vleklé aseptické onemocnění strelkového bloku — podotrochlóza	267
18.4. Zlomeniny	270
18.4.1. Zlomeniny kostí hrudní a pánevní končetiny	281
18.4.2. Zlomeniny kostí hlavy	288
18.4.3. Zlomeniny žeber	289
18.4.4. Zlomeniny obratlů	289

18.5. Osteochondropatie mláďat	290
18.5.1. Uvolnění hlavice kosti stehenní	290
18.5.2. Apofyzeolýza sedacího hrbolu	292
18.5.3. Apofyzeolýza dsnatiny holenní kosti	293
18.5.4. Dysplazie epifýzové chrupavky	294
19. Nemoci skeletu jako celku (doc. MVDr. V. ROZTOČIL, CSc.)	295
20. Nemoci kloubů (prof. MVDr. E. KRÁL)	298
20.1. Vrozené a vývojové malformace	298
20.1.1. Vrozená luxace česky	298
20.1.2. Vrozené kontraktury prstních kloubů	300
20.1.3. Dysplazie kloubu kyčelního	301
20.1.4. Aseptická nekróza hlavice kosti stehenní	303
20.1.5. Disekující osteochondróza	304
20.1.6. Deformační artróza stehenně českového kloubu hříbat	306
20.1.7. Izolovaný háčkový výběžek okovce	307
20.1.8. Izolovaný vnější korunkový výběžek kosti loketní	308
20.1.9. Dysplazie kosti vřetenní a loketní	309
20.1.10. Adaptační vývojové poruchy kloubů u prasat a býků ve výkrmu	309
20.2. Získané malformace	310
20.2.1. Kontraktury	310
20.2.1.1. Získané flexní kontraktury kloubů prstů hříbat	310
20.2.1.2. Přikleklý karpus	313
20.3. Poranění kloubů	313
20.3.1. Zvrtnutí kloubu	313
20.3.2. Zhmoždění kloubu	314
20.3.3. Výron krve do kloubu	315
20.3.4. Částečné a úplné vykloubení kloubu	315
20.3.4.1. Vykloubení kloubu kyčelního	317
20.3.4.2. Vykloubení česky	319
20.3.4.2.1. Vykloubení česky proximálně	319
20.3.4.2.2. Luxace česky laterálně (mediálně)	320
20.3.4.3. Vykloubení kloubů prstů	321
20.3.5. Ruptury kloubních vazů a menisků	323
20.3.5.1. Ruptura kolaterálního vazů kloubu kolenního	323
20.3.5.2. Ruptura předního zkříženého vazů	323
20.3.6. Rány kloubů	324
20.4. Záněty kloubů	326
20.4.1. Aseptický zánět kloubu	326
20.4.1.1. Aseptický akutní zánět kloubu	326
20.4.1.2. Aseptický vleklý zánět kloubu	327
20.4.2. Hnisavý zánět kloubu	329
20.4.3. Záněty kloubů v průběhu celkových onemocnění	332
20.4.3.1. Revmatický zánět kloubů	332
20.4.3.2. Druhotné záněty kloubů	332
20.5. Periarikulární procesy	333
20.5.1. Vleklá fibroplastická periartritida	333
20.5.2. Vleklá osifikující periartritida	334
20.5.3. Hnisavé periarikulární procesy	335

20.6. Dystrofie kloubu	337
20.6.1. Deformační artróza	337
20.6.1.1. Deformační ankylozující artróza kloubu hlezenního — špánek	338
20.6.1.2. Deformační artróza kloubu kolenního	341
20.6.1.3. Deformační artróza kloubu kyčelního	342
20.6.1.4. Deformační artróza kloubu korunkového	343
20.6.1.5. Deformační artróza kloubu páteře	344
20.6.1.6. Výhřez meziobratlové ploténky	346
21. Nemoci svalů a šlach (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	348
21.1. Zánět svalu	348
21.1.1. Aseptický zánět svalu	348
21.1.2. Hnisavý zánět svalu	348
21.1.3. Revmatický zánět svalu	349
21.1.4. Eozinofilní zánět svalu	349
21.2. Pohmoždění svalu	349
21.3. Přetržení svalu	350
21.3.1. Přetržení třetího lýtkového svalu	350
21.3.2. Přetržení přitahovačů	351
21.3.3. Přetržení pilovitého svalu	352
21.3.4. Přetržení dvojhlavého lýtkového svalu	353
21.4. Úbyť svalu	353
21.5. Nemoci šlach	353
21.5.1. Zánět šlachy	353
21.5.1.1. Akutní aseptický zánět šlachy	353
21.5.1.2. Chronický aseptický zánět šlachy	355
21.5.1.3. Hnisavý zánět šlachy	355
21.5.2. Přetržení šlachy	356
21.5.2.1. Přetržení šlachy povrchového ohybače prstu	356
21.5.2.2. Přetržení šlachy hlubokého ohybače prstu	356
21.5.2.3. Přetržení středního mezikostního svalu	358
21.5.2.4. Přetržení společné patní šlachy	358
21.5.3. Rána šlachy	360
22. Nemoci synoviálních pochev a tíhových váčků (prof. MVDr. E. KRÁL)	362
22.1. Nemoci synoviálních pochev	362
22.1.1. Rány synoviálních pochev	362
22.1.2. Záněty synoviálních pochev	362
22.1.2.1. Aseptický akutní zánět synoviální pochvy	362
22.1.2.2. Aseptický vleklý zánět synoviální pochvy	363
22.1.2.3. Hnisavý zánět synoviální pochvy	365
22.1.2.4. Druhotné záněty synoviálních pochev	366
22.2. Nemoci tíhových váčků	367
22.2.1. Rány tíhových váčků	367
22.2.2. Zánět tíhového váčku	367
22.2.2.1. Aseptický akutní zánět tíhového váčku	367
22.2.2.2. Aseptický vleklý zánět tíhového váčku	367
22.2.2.3. Hnisavý zánět tíhového váčku	368
22.2.2.4. Zánět tíhového váčku zápěstí	369
22.2.2.5. Zánět podkožního tíhového váčku okovcového	371
22.2.2.6. Zánět patního podkožního tíhového váčku	372

23. Choroby tráviacich orgánov (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.) . . .	376
23.1. Choroby ústnej dutiny a hltana	376
23.1.1. Cudzie telesá v ústnej dutine a v hltane	376
23.1.2. Hranie sa s jazykom	376
23.1.3. Zlomeniny jazyky	377
23.1.4. Rázštep podnebia	378
23.1.5. Ochabnutie mäkkého podnebia	378
23.2. Choroby zubov	378
23.2.1. Málozubosť	378
23.2.2. Nadpočetnosť zubov	379
23.2.3. Štúci chrup	379
23.2.4. Kaprí chrup	382
23.2.5. Diastasis dentium	382
23.2.6. Exsuperantia dentium	383
23.2.7. Ostrý chrup	385
23.2.8. Nožnicovitý chrup	385
23.2.9. Schodovitý a vlnovitý chrup	387
23.2.10. Chrup klikáčov	387
23.2.11. Hypoplázia skloviny	387
23.2.12. Zubný kameň	388
23.2.13. Zubný kaz	388
23.2.14. Zápal zubnej drene	390
23.2.15. Zubná píšťala	390
23.2.16. Perioritis alveolaris	391
23.2.17. Novotvary zubov	391
23.3. Choroby slinných žliaz	391
23.3.1. Retenčné cysty slinných žliaz	391
23.3.2. Slinné kamene	393
23.3.3. Zápal slinných žliaz	394
23.4. Choroby pažeráka, žalúdka a čriev	394
23.4.1. Zúženie pažeráka	394
23.4.2. Vydutie pažeráka	396
23.4.3. Upchatie pažeráka	396
23.4.4. Cudzie telesá v žalúdku a črevách psov	397
23.4.5. Vrodené anomálie konečníka	398
23.4.6. Stenosis recti	399
23.4.7. Vydutie konečníka	400
23.4.8. Prolapsus ani et prolapsus recti	400
23.4.9. Zápal análnych váčikov	403
24. Choroby dýchacích orgánov (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.) . . .	404
24.1. Choroby nosovej dutiny a paranazálnych dutín	404
24.1.1. Krvácanie z nosa	404
24.1.2. Hydrops čelustnej dutiny	405
24.1.3. Empyém čelustnej dutiny	405
24.1.4. Hydrops a empyém čelovej dutiny	406
24.2. Choroby vzduchového vaku	406
24.2.1. Aerocystis catarrhalis et purulenta	406
24.3. Choroby hrtana a priedušnice	407
24.3.1. Zúženie priedušnice	407

25. Choroby močovopohlavných orgánov (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	409
25.1. Prolapsus vesicae urinariae	409
25.2. Inversio vesicae urinariae	409
25.3. Roztrhnutie močového mechúra	410
25.4. Hermafroditizmus	411
25.5. Kryptorchizmus	412
25.6. Hydrocele cavi vaginalis	414
25.7. Hematocele cavi vaginalis	414
25.8. Varicocele	415
25.9. Phimosi	415
25.10. Paraphimosi	416
25.11. Obrna penisu	416
26. Nemoci cév (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	421
26.1. Krevní výron	421
26.2. Zánět krevních cév	422
26.2.1. Zánět tepny	422
26.2.2. Zánět žíly	422
26.3. Zánět mízních cév	423
26.4. Zánět mízních uzlin	426
27. Nemoci nervové soustavy (doc. MVDr. V ROZTOČIL, CSc.)	427
27.1. Traumatické léze mozku	427
27.1.1. Otřes mozku	427
27.1.2. Zhmoždění mozku	427
27.2. Traumatické léze míchy	428
27.2.1. Otřes míchy	428
27.2.2. Zhmoždění míchy	429
27.2.3. Komprese míchy	429
27.2.4. Roztržení míchy	429
27.3. Traumatické léze periferních nervů	431
27.3.1. Poranění nervů	431
27.4. Záněty nervů	431
27.4.1. Aseptický akutní zánět nervů	431
27.4.2. Aseptický chronický zánět nervů	431
27.4.3. Hnisavý zánět nervu	432
27.5. Obrny nervů	432
27.5.1. Obrna nervu lícního	432
27.5.2. Obrna nervu trojklaného	433
27.5.3. Obrna nervu podjazyčního	434
27.5.4. Obrna nervu nadlopatkového	434
27.5.5. Obrna pleteně pažní	434
27.5.6. Obrna nervu vřetenního	435
27.5.7. Obrna nervu sedacího	437
27.5.8. Obrna nervu holenního	437
27.5.9. Obrna nervu lýtkového	437
27.5.10. Obrna nervu ucpávacího	438
27.5.11. Obrna nervu stehenního	438

27.5.12. Obrna torakálných nervů	439
27.6. Spastická paréza pánevních končetin skotu	440
28. Choroby ucha (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	442
28.1. Otitis externa	442
28.2. Vrodená ušná píšťala	443
28.3. Hematóm ušnice	443
29. Nemoci kožní soustavy (doc. MVDr. V. ROZTOČIL, CSc.)	445
29.1. Nemoci kůže a podkoží	445
29.1.1. Zánět chlupových váčků a mazových žláz	445
29.1.2. Zánět kůže	446
29.1.2.1. Zánět kůže v okrsku spěnky koně	447
29.1.2.2. Sněť kůže v okrsku spěnky koně	447
29.1.2.3. Zánět kůže prstu skotu	448
29.1.2.4. Nakažlivý zánět kůže v meziprstovém prostoru skotu	449
29.1.2.5. Nekrobacilóza prstů skotu	449
29.1.2.6. Zánět meziprstní kůže psů	450
29.1.2.7. Bradavičnatý zánět kůže prstu	451
29.1.3. Mezipaznehtní mozol	452
29.1.4. Hnisavý zánět podkoží na korunce (koronární flegmóna)	452
29.1.5. Hnisavý zánět kožního valu drápu u masožravců	454
29.1.6. Elefantíza	454
29.2. Choroby rohov (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	455
29.2.1. Deformity rohov	455
29.2.2. Poranenia na báze rohov	456
29.2.3. Zvlečenie rohu	456
29.2.4. Zlomeniny rohu	456
29.3. Choroby paznechta, kopyta, paprčky a pažúra	457
29.3.1. Zmeny kvality a súvislosti rohoviny rohového puzdra	457
29.3.1.1. Tvrdá rohovina paznechta, kopyta a paprčky	457
29.3.1.2. Mäkká rohovina	458
29.3.1.3. Krúžky na rohovej stene	458
29.3.1.4. Rázštep rohového puzdra	459
29.3.1.5. Rozsadlina	460
29.3.1.6. Voľný chodidlový okraj	461
29.3.1.7. Voľná stena	461
29.3.1.8. Dvojité chodidlo, dvojité pätky	462
29.3.1.9. Hniloba rohoviny pätiiek	462
29.3.1.10. Hniloba rohovej strelky	463
29.3.1.11. Vyzutie	463
29.3.2. Choroby škáry	464
29.3.2.1. Zápal škáry	465
29.3.2.1.1. Neinfekčný zápal škáry	465
29.3.2.1.1.1. Nehnisavý akútny zápal škáry	465
29.3.2.1.1.2. Nehnisavý chronický zápal škáry	466
29.3.2.1.2. Infekčný zápal škáry	468
29.3.2.1.2.1. Hnisavý povrchový zápal škáry	468
29.3.2.1.2.2. Hnisavý hlboký zápal škáry	469
29.3.2.1.2.3. Nekrotický povrchový zápal škáry	470

29.3.2.1.2.4. Nekrotický hlboký zápal škáry	470
29.3.2.1.2.5. Nákazlivá krívačka oviec	471
29.3.2.2. Ostatné formy zápalu škáry	473
29.3.2.2.1. Chronický ohraničený hyperplastický zápal stenovej škáry	473
29.3.2.2.2. Chronický aseptický zápal škáry obruby a korunky	473
29.3.2.2.3. Akútne schvátenie paznechta, kopyta a paprčky	474
29.3.2.2.4. Schvátený paznecht a kopyto	476
29.3.2.2.5. Bradavkovitý zápal kopytnej a paznechtovej škáry	477
29.3.2.3. Pododermatitis specifico-traumatica	478
29.3.2.3.1. Rusterholzov vred	478
29.3.2.3.2. Špecificko-traumatický zápal korunkovej a stenovej škáry	480
29.3.2.3.3. Špecificko-traumatický zápal pätkovej škáry	481
29.3.2.3.4. Vred pätky	481
29.3.2.3.5. Vred pätkovej brázdy	482
29.3.2.3.6. Sneť paznechtovej, kopytnej a paprčkovej škáry	482
29.3.2.4. Poranenie v oblasti paznechta, kopyta a paprčky	483
29.3.2.4.1. Nášlap	483
29.3.2.4.2. Zášlap	484
29.3.2.4.3. Zakovanie	485
30. Choroby mliečnej žľazy (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.).	487
30.1. Poranenia mliečnej žľazy	487
30.1.1. Poranenia vemena	487
30.1.2. Poranenia ceckov	488
30.1.2.1. Povrchové poranenia ceckov	489
30.1.2.2. Penetrujúce rany ceckov a mliečne fistuly	489
30.1.3. Tržno-zmliaždené rany	491
30.2. Novotvary mliečnej žľazy	491
30.3. Aktinomykóza a botryomykóza mliečnej žľazy	493
30.4. Tvrddojnosť	494
31. Chirurgická problematika ve veľkochovoch skotu (prof. MVDr. E. KRÁL)	496
32. Chirurgická problematika ve veľkochovoch prasat (doc. MVDr. V. ROZTOČIL, CSc.)	508
33. Chirurgická problematika vo veľkochovoch oviec (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	511
33.1. Úprava paznechtov oviec	513
ŠPECIÁLNA OPERAČNÁ CHIRURGIA	517
34. Operačné postupy (prof. MVDr. J. ŠUTTA, CSc., doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	519
34.1. Operácie na hlave	519
34.1.1. Dekornuácia	519
34.1.1.1. Dekornuácia teliat	520
34.1.1.2. Dekornuácia mladých jalovic	521
34.1.1.3. Dekornuácia dospelých zvierat	522
34.1.2. Zakladanie nosových krúžkov býkom	524
34.1.3. Operácia pri „hraní sa“ hovädzieho dobytku s jazykom (podľa Struba)	526
34.1.4. Trepanácia nosovej dutiny a vedľajších nosových dutín	527

34.1.5. Operácie na zuboch	529
34.1.5.1. Skracovanie zubov	529
34.1.5.2. Extrakcia zubov	530
34.1.6. Operácie na ušiach	533
34.1.6.1. Kupírovanie uší	533
34.1.6.2. Operácia vzpriamenej ušnice psa	535
34.1.6.3. Operácia sklopenej ušnice psa	536
34.1.6.4. Operácia pri otitis externa	536
34.1.6.5. Operácia othematómu psa	538
34.2. Operácie na krku	538
34.2.1. Tracheotómia	538
34.2.2. Tonzilektómia u psa	541
34.2.3. Ezofagotómia	541
34.2.4. Ingluvietómia	542
34.2.5. Operácia klkáčov	543
34.3. Operácie na trupe	543
34.3.1. Laparotómia	543
34.3.2. Ruminotómia	546
34.3.3. Operácia pri dislocatio abomasi	550
34.3.4. Gastrotómia psa	551
34.3.5. Operácie pri prolapsus ani et recti	551
34.3.6. Exstirpácia análnych váčikov psa	553
34.3.7. Herniotómia	554
34.3.7.1. Hernia umbilicalis	554
34.3.7.2. Hernia ventralis	557
34.3.7.3. Hernia inguinalis et intravaginalis	559
34.3.7.4. Hernia perinealis	562
34.4. Operácie na urogenitálnom aparáte	563
34.4.1. Cystotómia	563
34.4.2. Uretrotómia	564
34.4.2.1. Uretrotómia koní	564
34.4.2.2. Uretrotómia prežúvavcov	565
34.4.2.3. Uretrotómia psa	566
34.4.3. Operácia pri prolapsus penis	567
34.5. Kastrácia	568
34.5.1. Kastrácia samcov	569
34.5.1.1. Kastrácia žrebcov	569
34.5.1.2. Kastrácia býkov	576
34.5.1.3. Kastrácia baranov a capov	579
34.5.1.4. Kastrácia kancov	580
34.5.1.5. Kastrácia králikov	583
34.5.1.6. Kastrácia mäsožravcov	583
34.5.1.7. Kastrácia kryptorchidných samcov	583
34.5.1.7.1. Kastrácia kryptorchidných žrebcov	583
34.5.1.7.2. Kastrácia kryptorchidných kancov	585
34.5.1.8. Kastrácia kohútikov — kapúnovanie	586
34.6. Sterilizácia samcov	586
34.7. Transpozícia penisu býkov a baranov	587
34.8. Kastrácia samíc	588
34.8.1. Kastrácia prasničiek	588

34.8.2. Kastrácia kráv a kobýl	590
34.8.3. Ovariektómia mäsožravcov	592
34.9. Operácie na chvoste	593
34.9.1. Amputatio caudae pri veľkých zvieratách	593
34.9.2. Amputatio caudae canis	594
34.9.3. Amputatio caudae suis	595
34.10. Operace na končetinách (doc. MVDr. V. ROZTOČIL, CSc.)	595
34.10.1. Uvolňovací rýhy	595
34.10.2. Resekce rohového chodidla a střelu	596
34.10.3. Ablace rohové stěny	597
34.10.4. Exstirpace chrupavky kopytní u koně	598
34.10.5. Amputace prstu u skotu	599
34.10.6. Amputace „vlčího drápu“ u psa	600
34.10.7. Resekce šlachy povrchového a hlubokého ohybače prstů u skotu	600
34.10.8. Resekce šlachy dlouhého ohybače prvního prstu a kaudálního svalu holenního u koně a skotu	602
34.10.9. Tenotomie k zamezení létání ptáků	603
34.10.10. Perkutánní splitting šlach	603
34.10.11. Periostomie při deformační ankylozující artróze kloubu hlezenního u koně	604
34.10.12. Desmotomie mediálního českového vazů u koně a skotu	605
34.10.13. Operace při luxaci česky u psa	606
34.10.14. Operace při ruptuře lig. collaterale femorotibiale u psa	607
34.10.15. Operace při ruptuře lig. cruciatum femorotibiale craniale u psa	609
34.10.16. Operace při luxaci hlavice kosti stehenní u psa a kočky	610
34.10.17. Neurektomie u koně	611
34.10.17.1. Neurektomie nn. palmares (plantares) v okrsku kloubu spěnkového	612
34.10.17.2. Neurektomie nn. digitales palmares (plantares)	613

VETERINÁRNÍ OFTALMOLOGIE 615

35. Veterinární oftalmologie (doc. MVDr. J. KOTTMAN, CSc.)	617
35.1. Obecná oftalmologie	617
35.1.1. Postup při vyšetřování oka	617
35.1.1.1. Anamnéza	617
35.1.1.2. Vlastní prohlídka	617
35.1.1.3. Vyšetřování očním zrcátkem (oftalmoskopem)	623
35.1.1.4. Funkční vyšetření oka	624
35.1.1.5. Pomocné vyšetřovací metody	625
35.1.2. Obecná terapie očních nemocí	625
35.2. Speciální oftalmologie	627
35.2.1. Nemoci víček	627
35.2.1.1. Rány víček	627
35.2.1.2. Zánět víčka	627
35.2.1.3. Vchlípení víčka	628
35.2.1.4. Vychlípení víčka	629
35.2.1.5. Srůst okrajů víček	630
35.2.1.6. Křeč víček	631
35.2.1.7. Poruchy růstu řas	631
35.2.2. Nemoci spojivky a třetího víčka	631

35.2.2.1. Zánět spojivky	631
35.2.2.2. Hypertrofie žláz třetího víčka	633
35.2.2.3. Everze a inverze volného okraje třetího víčka	633
35.2.2.4. Chybění pigmentu na volném okraji třetího víčka	633
35.2.2.5. Výchřez třetího víčka	633
35.2.2.6. Anomálie a novotvary spojivky	634
35.2.3. Nemoci slzného ústrojí	634
35.2.3.1. Stenóza, obliterace, atrezie	634
35.2.4. Nemoci bělimy	634
35.2.5. Nemoci rohovky	634
35.2.5.1. Rány rohovky	634
35.2.5.2. Zánět rohovky	636
35.2.5.3. Vřed rohovky	638
35.2.5.4. Zákal rohovky	639
35.2.6. Nemoci uveálního ústrojí	639
35.2.7. Nemoci sítnice a zrkového nervu	640
35.2.7.1. Degenerace sítnice	640
35.2.7.2. Zánět sítnice	640
35.2.7.3. Odchlípení sítnice	641
35.2.8. Nemoci čočky	641
35.2.8.1. Zákal čočky	641
35.2.8.2. Změna polohy čočky	642
35.2.9. Nemoci sklivce	643
35.2.9.1. Výchřez sklivce	643
35.2.9.2. Zákaly sklivce	644
35.2.9.3. Zkapalnění sklivce	644
35.2.10. Nemoci očníce	644
35.2.10.1. Zlomeniny očníce	644
35.2.10.2. Hnisavý zánět měkkých tkání očníce	645
35.2.10.3. Orbitotomie	645
35.2.10.4. Exenterace očníce	645
35.2.11. Nemoci oka jako celku	645
35.2.11.1. Anophthalmus, microphthalmus	645
35.2.11.2. Exophthalmus	646
35.2.11.3. Výchřez bulbu	646
35.2.11.4. Enophthalmus	646
35.2.11.5. Atrophia bulbi, phtisis bulbi	646
35.2.11.6. Nystagmus	647
35.2.11.7. Glaukom	647
35.2.11.8. Hnisavý zánět všech tkání bulbu	647
35.2.12. Invazní nemoci oka	648
35.2.13. Nakažlivý zánět rohovky a spojivky	648
35.2.14. Měsíční slepota koní	649

VETERINÁRNÍ RENTGENOLOGIE 651

36. Základy veterinární rentgenologie (MVDr. M. NECHVÁTAL, CSc.)	653
36.1. Princip rentgenového přístroje a příslušenství	653
36.2. Skiografie	660

36.2.1. Postup při skiografii	660
36.2.2. Zpracování rentgenových filmů	663
36.3. Skiaskopie	665
36.4. Kontrastní znázornění	666
36.5. Ochrana před zářením	667
36.6. Čtení rentgenogramů	668
36.7. Rentgenodiagnostika sípavky prasat	671
36.7.1. Rentgenové změny při sípavce	671
38.8. Rentgenová diagnostika plicních nemocí	673
36.8.1. Patologická vyjasnění v plicním poli	674
36.8.2. Patologická zastínění v plicním poli	674
36.8.3. Druhy zastínění :	674
36.9. Rentgenová diagnostika některých nemocí orgánů dutiny břišní	675
36.9.1. Reticuloperitonitis traumatica	675
36.10. Možnosti veterinární rentgenologie	677
FYZIKÁLNÁ TERAPIA	679
37. Základy fyzikálnej terapie (doc. MVDr. A. ORSÁG, CSc.)	681
37.1. Elektroliečba	681
37.1.1. Diatermia	681
37.1.2. Galvanizácia	682
37.1.3. Faradizácia	683
37.1.4. Ionoforéza	684
37.2. Fototerapia	684
37.2.1. Infračervené žiarenie	684
37.2.2. Ultrafialové žiarenie	685
37.3. Ultrasonoterapia	686
37.4. Hydroterapia	688
37.5. Parafínoterapia	689
37.6. Balneoterapia	689
Register	690
Česko-slovenský slovníček	705
Slovensko-český slovníček	708